

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 17 Temmuz 2023
Sayı: 80

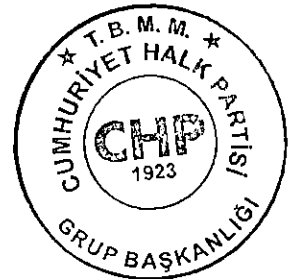
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Alemdar Müze Gemisi'ne İstiklal Madalyası verilmesi hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 12.07.2023

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 25-7-2023	Esas No: 2/1363

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
17 Temmuz 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
17 Temmuz 2023
No: 4250769

GEREKÇE:

Alemdar Gemisi, milli mücadelenin ilk ve tek deniz savaşının kahramanıdır. Ulusal Kurtuluş Savaşımız tek deniz çarpışmasına sahne olurken, Mustafa Kemal Atatürk liderliğindeki Ankara Hükümetinin bir İtilaf Devletiyle imzaladığı ilk anlaşmasının zeminini Alemdar Gemisi oluşturmuştur.

Mondros Mütarekesi sonunda İstanbul'un işgal edilmesiyle birlikte büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün başlattığı millî mücadelenin tek deniz çarpışması Karadeniz Ereğli açıklarında Alemdar gemisinde yaşanmıştır. Kendilerini esir alan 5 Fransız askerini esir alarak Ankara hükümetine teslim eden Alemdar mürettebatı, ulusal mücadelemizin sözlü de olsa ilk uluslararası anlaşmasının yapılmasını sağlamış, 20 Ekim 1921 günü Fransa ile imzalanan ilk resmî anlaşma olan Ankara Anlaşması'nın zeminini hazırlamıştır.

"Alemdar, 1898'de Denmark adı altında Danimarka'nın Kopenhag kentinde inşa edilmiş, yaklaşık 50 metre uzunluğunda, 8 metre genişliğinde bir kurtarma gemisiydi. Çok narin görünüşlü olmasına rağmen her türlü hava koşuluna dayanıklıydı. I. Dünya Savaşı başladığında karasularımız dışında kalan tüm gemilere müttefikler ambargo koyduğu için; kısaca kısas yöntemini uygulayan Osmanlı Devleti de Marmara ve Boğazlardaki tüm yabancı bayraklı gemilere ambargo koymuştu. Ambargo koyduğu gemilerden biri de Denmark'tı. Ya da 1915 Mayısından sonraki adıyla Alemdar. Bu tarihten sonra Alemdar'da artık Türk bayrağı dalgalanıyor ve Türk Seyri Sefa-in Şirketi adına Marmara ve Boğazlardaki görevini sürdürüyordu. Ancak I. Dünya Savaşı bitmiş, Osmanlı Devleti Sevr Antlaşmasını imzalamıştı. Anlaşma gereği, Osmanlı donanması Haliç'te demirletilmiş; tüm mürettebat terhis edilmiş, harp gemilerimiz ise çürümeye terk edilmişti. Sadece muharebe gücü olmayan gemiler, müttefik donanmasının izin verdiği kadar seyir ve sefer yapabiliyordu. Bu gemilerden biri de Alemdar'dı."

Dünya savaşının ardından Anadolu'nun, Avrupalı devletler tarafından işgal edilip paylaşılmasıyla Fransızlar Karadeniz Ereğli'yi de işgal etmek istemiş ancak başaramamışlardır. Kurtuluş Savaşı esnasında işgal altındaki İstanbul'dan vatanseverler tarafından kaçırılan Alemdar Gemisi, Zonguldak'a ve Karadeniz'e hakim olan Fransızlar tarafından ele geçirilmek istenmiştir. 9 Şubat 1920 günü Alemdar Gemisini Karadeniz Ereğli limanına getiren vatanseverler gemiyi karaya oturtmuşlar ve Fransızlara teslim etmemişlerdir. Vatanseverlerin Karadeniz Ereğli'ye sığınmaları üzerine Fransızlar kenti işgal etmek istemişlerdir. Ancak Ereğli halkının mücadelesi neticesinde Alemdar Gemisi'nin gizlice yüzdürülmesiyle karşı saldırıya maruz kalmışlar ve işgal etmeyi başaramamışlardır. Recep Kahya (Recep Reis) bu çatışmada şehit olmuş, Kurtuluş Savaşı'nın ilk ve tek deniz şehidi olarak tarihe geçmiştir.

Karadeniz Ereğli halkı tarafından esir alınan bazı Fransız komutan ve askerler, henüz kurulmamış olan Türkiye Cumhuriyeti ile sözlü de olsa bir anlaşma imzalamak zorunda kalmışlardır. 5 esir askerin bırakılması karşılığında Fransızlardan Karadeniz'de dolaşan Türk Bayraklı gemilere dokunulmaması garantisi alınmıştır. 2 Şubat 1921'de yapılan bu anlaşma, Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı'ndaki ilk uluslararası anlaşması olmuştur ve Milli Kurtuluş Hükümeti'nin kabul edildiğinin bir göstergesidir. Aynı zamanda da 20 Ekim 1921'de imzalanan ilk resmi anlaşma olan Ankara Anlaşması'nın zeminini hazırlamıştır.

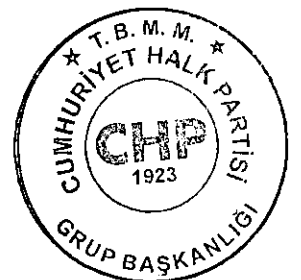

Savaşı sırasında Karadeniz Ereğli halkının mücadelesi sonucu elde edilen bu başarı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kazandığı zaferlerin temelini oluşturmuştur.

Alemdar Gemisi büyük zaferden sonra Bahriyemizin envanterinden çıkarılarak 1924 yılında deniz yollarına alınmıştır. 1951 yılında büyük bir tamirat ve tadilat görerek yenilenmiş, 1959 yılında hizmet dışı bırakılmıştır. Alemdar Gemisi, 1964 yılında özel bir şirkete sayılmış ve iki kez el değiştirdikten sonra 1982'de sökülme üzere son defa satılmıştır.

Hatıraları ve İstiklal Savaşı bahriyemizin kahraman gemisini ölümsüzleştirmek için Kdz. Ereğli'de Gazi ALEMDAR gemisini yaptırma ve yaşatma derneği kurulmuştur. Ereğli halkının, Belediyenin, ERDEMİR'in ve bahriyemizin destekleriyle Ereğli'deki 4 tersanede 4 parça olarak orijinal projesine uygun imal edilerek ve denizden taşınarak Ereğli sahilinde konulacağı kuru havuzda birleştirilerek 2008 yılında deniz kuvvetleri komutanının da katıldığı büyük bir devlet töreni ile müze gemi olarak hizmete girmiştir.

Gazi ALEMDAR, Kuva-yi Milliye ruhunu yansıtan bir örnek olarak Kdz. Ereğli halkının tarihin seyrini değiştiren direnişleriyle milli mücadeleye olan inancının bir göstergesidir. Aynı zamanda uluslararası alandaki ilk başarının temelini atması açısından da tarihsel bir değere sahiptir. Kanun teklifi ile milli mücadelede kahramanlıklar gösteren Alemdar Gemisi'ne İstiklal Madalyası verilmesi ile hem Ereğli halkının mücadelesi onurlandırılmış hem de Alemdar Gemisi'ne hak ettiği önem ve değer verilmiş olacaktır.

**ALEMDAR MÜZE GEMİSİNE İSTİKLAL MADALYASI VERİLMESİ
HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ**

Madde 1-Kurtuluş Savaşı'nda büyük kahramanlıklar gösteren Alemdar Müze Gemisi'ne İstiklal Madalyası verilmiştir.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.

